

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף נ"ו
הדף היומי בהלכה: סימן קמ"ז מסעיף ב' עד סימן קמ"ח
המוסר היומי: שמי"ה"ל חלק ב' פרק כ"א עד 'וידבר העם'

לוח
לימוד
יומי

ישיבה למצוינים, שמבינה את ההתמודדות של הבחורים

ענייני היום

הרה"ג מאיר ויינברגר ראש ישיבת 'שער המלך', מספר על הישיבה החדשה שהוקמה בסיוע ארגון 'אחינו' ועל החזון שהוביל להקמתה

והחשיבות שיש לישיבה בעיניהם תיפגם."

יעקב לוסטיג

"ברוב המקרים השיטה הזאת באמת מוכיחה את עצמה, ובזכותה קמו דורי דורות של תלמידי חכמים, בני ישיבה שהתאמצו והצליחו להתאים את עצמם למסגרת הישיבתית, והצליחו בלימודיהם בסיעתא דשמיא".

"אבל אחוז מסוים מהבחורים התקשה להיענות לכללים הנוקשים, מה שגרם לכך שבחורים מסוימים הפכו מיותמים. הם נשארו בלי ישיבה ונאלצו להיכנס לישיבות פחות טובות במקרה הטוב או שנשארו בלי ישיבה בכלל במקרה הפחות טוב".

"על הרקע הזה, מוסיף הרב ויינברגר, "החלטנו לפתוח ישיבה שתענה במיוחד לפלח האוכלוסיה הזה. מדובר בישיבה מצוינת, אנחנו לא מתפשרים על הרמה הלימודית או הרמה הרוחנית של הישיבה ושל הלומדים בה. אנחנו לא באים לקראת בחור שרוצה להתלבש בצורה שאינה הולמת בן תורה חלילה, או בחור שמחפש לקבל הנחות בכל תחום אחר".

"המטרה שלנו היא להקל על הבחורים בנושאים שקשה להם לעמוד בהם בישיבות הרגילות. אנחנו באים לקראת כל בחור בדברים שבהם הוא צריך שיבואו לקראתו, אבל בתנאי שהוא באמת בחור ששוקד על תלמודו ומשקיע את כל כולו בלימוד.

ישיבת 'שער המלך' שהוקמה לפני שבועות אחדים בקרית ספר, מקפלת אל תוכה חזון מיוחד במינו, ומיד עם פתיחתה מתארכת רשימת הבחורים המבקשים להתקבל אליה, מכל רחבי הארץ.

הרה"ג מאיר ויינברגר, מייסד הישיבה ומי שעומד בראשה, מספר על היוזמה שבאה מתוך שורותיו של ארגון 'אחינו', ועל החזון המיוחד שהוביל להקמת הישיבה בברכתם ובעידודם הנלהב של מרנן ורבנן גדולי ומאורי הדור אשר מפיחם אנו חיים.

"מדובר בישיבה ייחודית, שבאה לקראת הבחור ומבינה את ההתמודדויות שהוא חווה, לצד הקפדה ברורה על רמה רוחנית גבוהה, לימוד עיוני ומעמיק וסגנון ישיבתי מובהק, ללא פשרות", אומר ראש הישיבה.

"בארגון 'אחינו', היינו עדים לתופעה קשה מאוד שפגעה במאות רבות של בני ישיבות מדי שנה. מטבע הדברים הישיבות הטובות שומרות על משטר חזק, ומצפות מהבחורים לעמוד בכללים שנקבעו. האופציה של התגמשות לטובת הבחור במקום שקשה לו כמעט אינה קיימת, כי ראשי הישיבות דואגים לטובת הכלל, וחוששים שאם הם יתחילו להתגמש, יהיו בחורים שינצלו את זה כדי לפרוק מעליהם את עול לימוד התורה,

• ביום זה יבכיון וילילון בני, על השרפה אשר שרף ה', עת נכנסו המרצחים הנאציים ימ"ש לעיירה טלו שבליטא בשנת תש"א, ובאמצעות עוזריהם הפאשיסטים הליטאים, טבחו ביהודי העיר שמנו אז כ-4,800 נפשות. ארץ אל תכסי דמם.

• בשנת תש"ד נפטר הגאון רבי אברהם חיים, ב"ר מנחם מנדל נאה זצ"ל.

הגרא"ח נאה נולד בחברון, בילדותו עברה משפחתו להתגורר בירושלים, ומאוחר יותר גורש למצרים בתקופת מלחמת העולם הראשונה בשל היותו נתין זר. במשך שנים פעם בקרב יהודי בוכרה למען תחיה רוחנית יהודית. חיבר ספרים רבים, וחיברו המפורסם 'מידות ושיעורי תורה', זכה לשבחים רבים מפי גדולי דורו, וברוב חלקי ישראל נוהגים כמותו בנושאים אלו. היה ספרא דדיינא בבית הדין של 'העדה החרדית', ומאוחר יותר תמשך בתנועת אגודת ישראל, השתתף באחת מישיבות מועצת גדולי התורה והיה מפרסם טורים הלכתיים בעיתון 'המודיע'. היה בקשרים קרובים עם מרן החזון אי"ש זצוק"ל, ולמרות שהיו ברי פלוגתא לגבי הלכות מידות ושיעורים, נהגו כבוד גדול זה בזה. כשביקר הגר"ח נאה בביתו של מרן החזון"א, ליווה אותו החזון"א מביתו ועד לרחוב כדי להראות את חביבותו והערכתו לפועלי של הגר"ח נאה זצוק"ל.

כיצד צריך להחזיק את ספר התורה?

למנהג בני אשכנז, המגביה את ספר התורה מחזיק את הספר באופן שהצד הכתוב מופנה כלפיו, וכן בשעת הגלילה - הצד הכתוב מופנה כלפיו. ונהוג שלאחר שסיימו את הגלילה הופך המגביה - האוחז בספר התורה - את הספר באופן שהצד הכתוב פונה כלפי חוץ, וכן כשמוליכים את ספר התורה מארון הקודש לבימה ולהיפך - הצד הכתוב פונה כלפי חוץ. ויש שנתן טעם לדבר - שהארץ ספר התורה נמשכת אל הציבור מן הכתב, ועל כן ראוי שיופנה כלפי הציבור. ברם, יש שהורה להחזיק תמיד את ספר התורה באופן שהצד הכתוב מופנה כלפי האוחז בו, כבשעת ההגבהה. [סעיף ד' וס"ק טז; ביאורים ומוספים דרשו, 20]

מי אומר את הקדיש שבסיום קריאת התורה?

בסיום קריאת התורה אומרים קדיש. יש אומרים שאם יש בבית הכנסת אב"ל בתוך שנים עשר חודש לפטירת אחד מהוריו, ראוי שהוא יאמר את הקדיש. ויש אומרים שאף באופן זה יאמרנו ה'בעל קורא' (למנהג בני אשכנז), כיון שקדיש זה נועד לעילוי נשמות מתי ישראל הגלמודים שאין מי שיאמר קדיש לעילוי נשמתם, ואם יאמרנו האב"ל, יש לחשוש שיכוון על הוריו ולא על הגלמודים; אולם, אם לעולה האחרון לפני הקדיש יש 'יארצי'ט' באותו היום - אף לדעה זו יאמר הוא את הקדיש, ויש שנוהגים כך גם במקרה שהעולה הוא אב"ל בתוך שנים עשר חודש. ובכל מקרה, יכוון האומר לעילוי נשמות המתים הגלמודים. [ס"ק כז; ביאורים ומוספים דרשו, 25]

ביום שמוציאים שני ספרי תורה -

מה עושים בספר השני עד שקוראים בו?

ביום שיש שני ספרי תורה, מוציאים את שני ספרי התורה יחד. מנהג בני ספרד להניח את הספר השני על הבימה עד שיקראו בו; והיו גם מבני אשכנז שנהגו כן. ומנהג בני אשכנז שאחד מהקהל יושב ומחזיק את ספר התורה עד לאחר העלייה האחרונה שבספר הראשון. ויש שכתב שלכתחילה יחזיקנו זה שהולכו מארון הקודש. ואם כבר החל אחד להחזיקו - יש שהוכיח מדברי חז"ל שאין להעבירו לאחר (אלא כשיש הכרח בדבר), כדי שלא יראה כאילו הספר הוא למעמסה עליו. ובכל מקרה - אסור להניח את ספר התורה על ספסל וכדומה, כיון שיש בכך זלזול בכבודו. [סעיף ח' וס"ק כז ורכט; ביאורים ומוספים דרשו, 28-29]

אתמול למדנו

- אסור לנגוע ישירות ביריעות ספר תורה. ובספרי נביאים וכתובים הכתובים על גבי קלף - אסור לנגוע בידיים שאינן נקיות, וגם כשאינו יודע שאינן נקיות, ראוי שיטול ידיו תחילה.
- על פי ההלכה האמורה, נהגו לעשות שני עמודים לספר התורה, כדי שיוכלו לגוללו מתחילתו לסופו ומסופו לתחילתו ללא מגע ביריעותיו.
- אין לעשות 'תשמיש קדושה' מחפץ ששימש לצורכי חולין. ואם מדובר בחפץ שיוצר לצורכי חולין אך טרם השתמשו בו - נחלקו הפוסקים אם מותר לעשות ממנו תשמיש קדושה.

מחר נלמד

- כשמחזירים את ספר התורה למקומו בחדר אחר בבית הכנסת - האם צריך ללוותו?
- מתי רשאים המגביה והגולל לשוב למקומם?
- כיצד יש לנשק את ספר התורה - בפה או דווקא באמצעות היד?